

I si Bush i Kerry acaben empatats?

Les estratègies dels dos partits es preparen davant d'una eventualitat sense precedents: Bush i Kerry igualen. Tenint en compte les modificacions dels comportaments electorals i la realitat d'un país completament dividit en dos, cal pensar en la possibilitat que el resultat final siga el mateix per a tots dos: 269 vots de grans electors per a cadascun. El paisatge polític permet imaginar també una pèrdua de Bush pel que fa al nombre de vots, però un guany de grans electors, com fou el cas l'any 2000. O a la inversa: Kerry perd en nombre de vots, però guanya grans electors. Si fóra el cas, la reacció dels americans (molts dels quals no recorden el complex sistema electoral que estudiaven a Educació Cívica) podria ser tan forta que tots aquells clams de l'elecció passada semblarien un simple murmur de desaprovació.

Segons la Constitució, en cas d'igualtat entre els candidats —el cas només es va produir una vegada, l'any 1800—, la Cambra dels Representants recentment elegida és la que ha de triar el president, entre els tres candidats primers, i cada estat disposa d'un vot (independentment de la població que tinga). Quant al vicepresident, el designa el nou Senat, on cada senador disposa d'un vot.

Aquest procediment afavoriria Bush. Els republicans són majoritaris a la Cambra de Representants i, segons els sondeigs, la situació quedarà igual després de les eleccions. A més, els republicans tenen 51 escons al Senat, dels 100 que hi ha. Però, si els demòcrates són lleugerament superiors —cosa probable—, la tria del vicepresident podria ser molt inte-

ressant. Imaginem, per exemple, un tàndem George W. Bush- John Edwards!

Els republicans i els demòcrates recluten advocats, organitzen estades de formació, dissecionen les lleis de tots els estats i posen en marxa les cèl·lules de crisi per estar preparats per qualsevol eventualitat, el dia D. El seu objectiu: les 28.000 circumscripcions electorals repartides en els 17 estats on Bush i Kerry estan molt igualats. El president del comitè de campanya republicà, Ed Gillespie, fins i tot ha arribat a proposar als demòcrates crear equips comuns per vetllar pel bon desenvolupament de les eleccions, i ha declarat que la contestació dels demòcrates l'ha deixat esbalaït, que han rebutjat l'oferta. Segons Bob Bauer, conseller en cap del comitè de campanya demòcrata, tot plegat era "una pura maniobra electoral". "Com ens podem refiar dels republicans, que històricament han fet gala d'un esperit partidista, per supervisar el procés electoral?", s'indigna.

Tots dos partits declaren que estan preparats per intervenir al més aviat possible per controlar els resultats en els estats més disputats. Si haguera estat així, ara fa quatre anys, haurien hagut de recomptar les butlletes de més d'un estat: en cinc estats la diferència de vots entre el candidat que va guanyar i el que va perdre fou de menys del 0,5 per cent dels vots. A Florida, la xifra fou de 537 vots, i, a Nou Mèxic, 366. Recordeu la bogeria de les paperetes, que va durar 36 dies, a Florida? Prepareu-vos, tot això torna a començar.

A continuació, veiem-ne unes quantes possibilitats gens estrambòtiques:

—Els dos candidats igualen. Cada estat vota el mateix que fa quatre anys, ex-

Amb un nombre parell de grans electors (538) i una elecció que s'anuncia molt discutida, no podem excloure la hipòtesi d'un matx nul. Els equips d'advocats dels dos costats esmercen tots els esforços per desfer l'empat.

Fins Bush fill, feia un segle que un president no guanyava en vots

cepte dos: New Hampshire i Virgínia Occidental, que van votar a favor de Bush l'última vegada però que ara votarien demòcrata. Kerry hi té possibilitats.

—El resultat és lleugerament favorable a Bush. Cada estat vota el mateix que fa quatre anys, la qual cosa permet a Bush obtenir la majoria, amb el mandat dels 278 grans electors. Aquest avenç —efecte secundari de la redistribució dels escons del Congrés i dels grans electors, després del cens de 2000— li atorga una comoditat més gran que la darrera vegada. Bush tenia, en aquells moments, majoria absoluta per un sol vot (271). Però Kerry rep més sufragis, com li va passar a Al Gore, i acumula un nombre important de vots a llocs com ara Califòrnia i Nova York, considerats fortaleres demòcrates.

—El resultat és lleugerament favorable a Kerry. Cada estat vota com fa quatre anys, excepte un. Florida és favorable a Kerry, i llavors el candidat demòcrata obté una majoria de 287 grans electors, o bé s'emporta Ohio, i n'obté 280. Recordem que aquests dos estats són republicans d'ençà del 2000, i que els sondeigs locals preveuen que hi haurà un resultat molt just. Però Bush obté avantatge pel que fa a sufragis, i aconsegueix uns resultats increïbles al seu estat, Texas, i a l'Oest.

Els presidents reelegits ho són, en general, malgrat les dificultats.

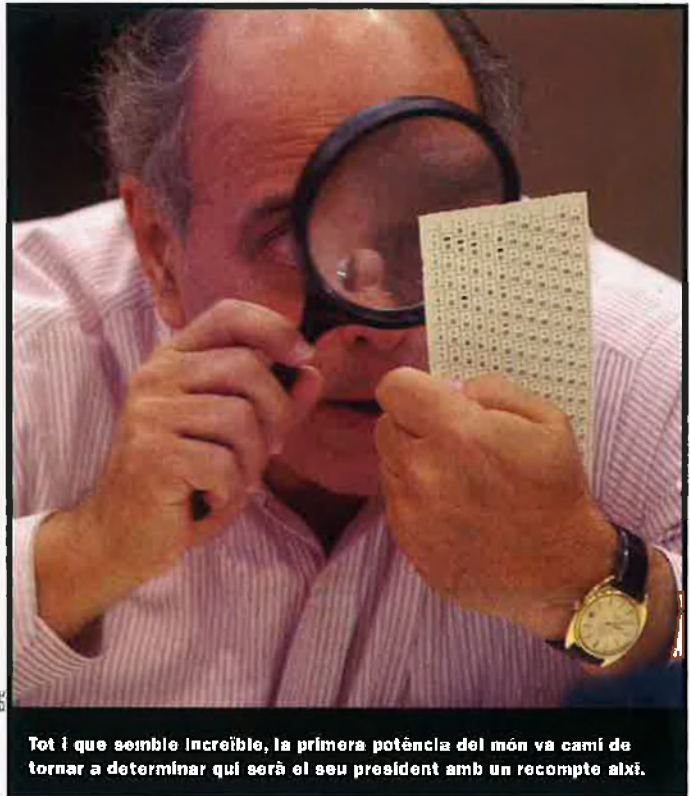
Quan George W. Bush fou elegit, l'any 2000, feia més d'un segle que un candidat no accedia a la presidència gràcies al vot dels grans electors, sense obtenir abans un major nombre de sufragis. Ni els politòlegs més experimentats no haurien pogut imaginar una situació així. Per a ells, era tan probable això com que els Pistons de Detroit guanyaren els Lakers de Los Angeles en

un partit de la NBA.

Però els resultats delirants d'ara fa quatre anys —Florida, que conserva alguns avantatges al Tribunal Suprem, va aturar el recompte de vots— van canviar les tornes, i ara cal tenir en compte totes les possibilitats. “Al meu parer, anem cap al desastre”, prediu John Trippi, el director de campanya de Howard Dean per a les primàries. Segons ell, Kerry obtindria un gran èxit si el

votaren un milió de persones més que a Bush —Gore va obtenir 500.000 vots més que l'adversari—, la qual cosa no impedí Bush de tenir la majoria dels grans electors.

Si ens remuntem històricament, cap dels dos partits no hauria de preparar-se per una eventual derrota injusta. D'ençà de la Segona Guerra Mundial, no hi ha hagut cap reelecció justament perduda o guanyada. Eisenhower, Nixon, Reagan i Clinton han estat reelegits malgrat totes les dificultats: a Jimmy Carter i George Bush pare els van apallissar, electoralment parlant. I, tanmateix, en la major part dels casos, les enquestes nacionals predeien uns resultats molt igualats fins

Tot i que sembla increïble, la primera potència del món va camí de tornar a determinar qui serà el seu president amb un recompte al·lí.

i tot les darreres setmanes. “Com que aquest tipus d'eleccions esdevenen, tot sovint, un plebiscit del president sortint, els electors indecisos sembla que, els darrers dies, decideixen en massa si el president mereix, o no, ser reelegit”, ens conta Stuart Rothenberg, redactor en cap d'un mitjà de comunicació qualificat de neutre, el *Rothenberg Political Report*. “El resultat és, sovint, espectacular: derrota impressionant o victòria malgrat totes les dificultats, per al president sortint.”

Suzan Page

© USA Today

Traducció: Maite Insa

Florida, de nou

Jimmy Carter, president d'un organisme que supervisa eleccions arreu del món, considera que Florida no passaria la prova de les exigències mínimes que es consideren, internacionalment, per qualificar un procés electoral d'honest. En un article publicat al diari *The Washington Post*, l'expresident es lamenta que no hi haja una comissió electoral independent, ni una harmonització dels

procediments electorals. Tenint en compte que la responsable de l'organització de l'escrutini està lligada als republicans i que va esborrar de les llistes electorals “22.000 negres (segurament demòcrates) i només 61 hispans (segurament republicans)”, Carter acusa el governador Jeb Bush, germà del president, de no posar fi a aquestes equivocacions amb la justícia i la legalitat”.